

Folketingets Kirkeudvalg
udvalg@ft.dk

Karen.Klint@ft.dk

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K
www.km.dk

Telefon 3392 3390
Telefax 3392 3913
e-post km@km.dk

Dokument nr.: 44984/10

Dato: 5. maj 2010

Kirkeudvalget har ved brev af 23. april 2010 bedt om kirkeministerens besvarelse af spørgsmål 9 vedrørende L 115, Forslag til lov om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og forskellige andre love (Ansættelse af nyudnævnte biskopper på længerevarende åremål samt forhøjelse af den pligtige afgangsalder for præster, provster og biskopper).

”Spørgsmål 9

Ministeren bedes bekræfte, at der i høringssvarene næsten kollektivt tages afstand fra en ændring af den pligtige afgangsalder, og at svarene primært er præget af en vis resignation så som, at ”75 år er da bedre end ingen loft over afgangsalderen”.

Svar:

Jeg kan i det hele henviser til høringsnotat og hørings svar vedrørende L 115, samt brevet af 27. maj 2009 fra Det Teologiske Fakultet ved Københavns Universitet, der alle samlet blev oversendt til Kirkeudvalget med mit brev af 28. januar 2010 (L 115, bilag 1).

Jeg skal i øvrigt henviser til rapporten fra arbejdsgruppen om åremålsansættelse af biskopper m.v., som jeg modtog fra arbejdsgruppen i december 2008.

I rapportens kapitel 6.3 (Overvejelser om fastsættelse af en højere afgangsalder) anfører arbejdsgruppen følgende om bl.a. præsters pligtige afgangsalder:

”Arbejdsgruppen lægger meget stor vægt på, at der fastsættes en højeste afgangsalder for såvel præster som provster.

Det er endvidere arbejdsgruppens opfattelse, at denne holdning generelt deles af menighedsrådene.

Arbejdsgruppen finder herefter, at en ny højeste afgangsalder for tjenestemandsansatte præster og provster skal findes efter en afvejning af tre forskellige hensyn:

- Hensynet til at lade arbejdsdygtige personer på 70 år eller derover fortsætte på arbejdsmarkedet
- Hensynet til menighedsrådenes kaldelsesret
- Hensynet til at forebygge sager om uansøgt afsked pga. manglende opfyldelse af tjenestemandslovens § 4.

Kirkeministeriet

Dokument nr.: 44984/10
Side 2

Arbejdsgruppen har hæftet sig ved, at ophævelsen af den generelle 70 års-grænse i tjenestemandens § 29 ikke i sig selv medfører ændringer i afgangsalderen for de tjenestemænd, for hvilke der ved aftale, jf. tjenestemandens § 45, er fastsat en anden aldersgrænse over 60 år.

I de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 175¹ anføres det således bl.a., at aftaler om en lavere pligtig afgangsalder end 70 år bl.a. er indgået for visse tjenestemænd i politiet (63 år), forsvaret (60 år) og kriminalforsorgen (63 år). Ifølge lovforslagets almindelige bemærkninger drejer det sig om i alt ca. 25.000 tjenestemænd.

Arbejdsgruppen har derfor drøftet, hvorledes en højeste afgangsalder for præster og provster nærmere kan fastsættes.

I den forbindelse har arbejdsgruppen bl.a. overvejet, hvorvidt en højeste afgangsalder med fordel kan fastsættes til 72 år, jf. tilkendegivelserne fra Dommerforeningens og Dommerfuldmægtigforeningens formænd om en evt. ændring af den højeste afgangsalder for dommere og andre tjenestemandensansatte jurister ved domstolene, som de er gengivet i betænkningen af 21. maj 2008 fra Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg vedr. L 175².

Arbejdsgruppen finder imidlertid ikke, at en højeste afgangsalder for tjenestemandensansatte præster og provster på 72 år, i tilstrækkeligt omfang vil tilgodese hensynet til, at arbejdsdygtige personer på 70 år eller derover kan fortsætte på arbejdsmarkedet.

Arbejdsgruppen har derfor også drøftet en forhøjelse på 5 år af den nuværende højeste afgangsalder, således at den højeste afgangsalder for præster og provster fremover kan fastsættes til 75 år.

En sådan forhøjelse vil i givet fald betyde, at den højeste afgangsalder for tjenestemandensansatte præster og provster vil være magen til den højeste afgangsalder for biskopper, jf. arbejdsgruppens forslag i afsnit 5.6.

Som det også er beskrevet i kapitlet om en højere afgangsalder for biskopper, så gælder der for præstestillinger en fast administrativ praksis for, at den, der ansættes i præstestillingen, skal være fyldt 25 år. Denne regel fremgik oprindeligt af Danske Lov 2-2-4, der fastslog at "Ingen maa stædis til noget Præstekald, som ikke er sine fulde fem og tyve Aar.". Bestemmelsen fremgår ikke af ansættelsesloven, men den kirke-

---

¹ Se de almindelige bemærkninger, pkt. 3.6 om aftalte afgangsalde:
www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=114507.

² Se Folketingets hjemmeside på adressen:
www.ft.dk/samling/20072/Lovforslag/L175/Bilag/6/563337.HTM.

Kirkeministeriet

Dokument nr.: 44984/10
Side 3

retlige litteratur³ og den administrative praksis har ikke desto mindre i en længere årrække lagt til grund, at alderskravet fortsat er gældende.

Hertil kommer, at stillinger som præst i folkekirken som alt overvejende hovedregel i praksis besættes med ansøgere, der har bestået teologisk kandidatexamen fra et dansk universitet, jf. ansættelseslovens § 1, stk. 1, nr. 1.

Det fremgår af ansættelseslovens § 2, at kirkeministeren undtagelsesvis kan give en person, der ikke opfylder betingelserne i § 1, stk. 1, tilladelse til under nærmere fastsatte vilkår at søge en præstestilling. Sådan tilladelse kan dog kun gives, hvis ansøgeren er fyldt 35 år, jf. ansættelseslovens § 2, stk. 2.

Det forekommer således ikke urimeligt at antage, at en præst eller provst i folkekirken har været 25-30 år ved sin første tjenstemandsansættelse som præst i folkekirken.

Såfremt det herefter lægges til grund, at den pågældendes samlede ansættelse som præst og evt. provst i dag højst kan beløbe sig til 40-45 år, vil en forhøjelse af den højeste afgangsalder til 75 år medføre en forlængelse af det samlede folkekirkelige karriereforløb for de pågældende på mellem 11,1% og 12,5%.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at en forhøjelse af den højeste afgangsalder til 75 år således medfører en markant forlængelse af den mulige samlede tjenstemandsansættelse som præst og evt. provst i fht. den nuværende retstilstand, hvor den højeste afgangsalder er 70 år.

Det er ligeledes arbejdsgruppens opfattelse, at en sådan udvidelse af den mulige samlede tjenstemandsansættelse vil være i overensstemmelse med de hensyn, der i øvrigt begrundede ophævelsen af den generelle 70-års grænse i tjenstemandslovens § 29.

Desuden hæfter arbejdsgruppens sig ved, at en højeste afgangsalder på 75 år forekommer mere rimelig end 72 år, i forbindelse med hensynet til at lade arbejdsdygtige personer på 70 år eller derover forblive på arbejdsmarkedet, også når der henses til den generelt stigende levealder siden 70-års grænsen blev indført.

Det er desuden arbejdsgruppens opfattelse, at en forhøjelse til 75 år kan mindske en evt. fremtidig mangel på ansøgere til præstestillinger.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at en forhøjelse af afgangsalderen til 75 år skal ledsages af seniorpolitiske tiltag.

³ Se f.eks. side 165 i August Roesens: Dansk Kirkeret, 3. udgave (Den danske Præsteforening 1976), og note 1 på side 112 i August Roesens: Kirkelove, 4. udgave (Lohses Forlag 1981) samt side 7 i Steffen Brunés: Folkekirkens Personale, 2. udgave (Nyt Juridisk Forlag 2003).

Ud fra en samlet afvejning af de tre forskellige hensyn, jf. ovenfor, finder arbejdsgruppen det herefter afgørende, at præsters og provsters ansættelse ikke kan gå ud over deres 75. år.”.

Kirkeministeriet

Dokument nr.: 44984/10
Side 4

Birthe Rønn Hornbech

/ Rasmus Paaske Larsen
Chefkonsulent